

ket paa Husmandskreditforeningernes Obligationer. Vi maa vel huske paa, at de er statsgaranterede, og derfor kunde man, selv om det ikke er saa ganske let ligefrem at bevise, at der i Udvidelsen af Vurderingsgrænsen kan ligge en Aarsag til dalende Kurser, dog tænke sig, at det kunde have nogen Indflydelse derpaa. I 1890 var de jyske Landejendomskreditforeningers $3\frac{1}{2}$ pCts Obligationer i 5 Serie noterede til en Kurs af $95\frac{1}{4}$, medens de jyske Husmandskreditforeningers $3\frac{1}{2}$ pCts Obligationer stod i en Kurs af $96\frac{3}{4}$. I 1894 var Landejendomskreditforeningernes Obligationers Kurs $91\frac{1}{4}$, Husmandskreditforeningernes $93\frac{3}{4}$, der var altsaa en Forskel af $2\frac{1}{2}$ pCt. I 1898 stod Landejendomskreditforeningernes Obligationer til en Kurs af $94\frac{3}{4}$, og Husmandskreditforeningernes til $97\frac{3}{4}$, der var altsaa en Forskel af 3 pCt. Men i 1899 gik man over til at udstede 4 pCts Obligationer, og det viser sig, at Landejendomskreditforeningernes 4 pCts Obligationer, 5 Serie, stod til en Kurs af $92\frac{1}{2}$, medens Husmandskreditforeningernes $4\frac{1}{2}$ pCts Obligationer i første Afdeling stod til $96\frac{1}{4}$, der var altsaa en Forskel af $3\frac{3}{4}$ pCt. I 1903 stod Landejendomskreditforeningernes Obligationer i en Kurs af $93\frac{3}{4}$ og Husmandskreditforeningernes i en Kurs af $98\frac{3}{4}$, der var altsaa en Forskel af 5 pCt. Men da man saa begyndte at forhøje Vurderingsgrænsen for Husmandskreditforeningerne, blev Forholdet noget anderledes. I 1906 var Landkreditforeningernes $96\frac{1}{2}$ og Husmandskreditforeningernes 99, i 1909 var den $92\frac{1}{4}$ og $94\frac{1}{4}$ og i 1912 — det er Husmandskreditforeningernes tredje Afdeling — $93\frac{3}{4}$ og $95\frac{1}{2}$ og i 1914 90 og $91\frac{1}{2}$.

Man vil altsaa se, at Forskellen i Kursen mellem Landkreditforeningsobligationerne og Husmandskreditforeningsobligationerne bliver mindre, efterhaanden som Laane- eller Vurderingsgrænsen udvides for Husmandskreditforeningerne. Nu behøver dette, at Forskellen bliver mindre i Obligationernes Værdi, ikke absolut at være en Følge af, at man har udvidet Vurderingsgrænsen, men det er dog ret naturligt, at der er nogen Sammenhæng derimellem. Hvis man nemlig samtidig vil se paa, hvorledes det forholder sig med Udbudet af Husmandskreditforeningsobligationer, viser det sig, at medens Restgælden den 31. Marts 1898 var 29 Mill. Kr., voksede den til i 1903 at være 46 Millioner, i 1908 87 Millioner og endelig i 1913 122 Mill. Kr., det vil derfor ikke være unatur-

ligt at antage, at dette større Udbud af Husmandskreditforeningsobligationer til disse meget stærkt stigende Beløb kan have haft nogen Indflydelse i Retning af at trykke Kurserne; thi selv om disse Obligationer er statsgaranterede, er det dog ikke derfor givet, at Kursen ikke kunde trykkes i nogen Grad. Det forekommer i hvert Fald mig meget rimeligt, at der kunde være nogen Sammenhæng derimellem, men til Trods derfor erkender mit Parti fuldt ud, at det er nødvendigt, at denne Vurderingsgrænse udvides, og det vil vi gerne være med til at faa ordnet paa bedste Maade.

Det foreslaas altsaa her i Lovforslaget, at Vurderingsgrænsen forhøjes til 20 000 Kr. for alle Ejendomme, men det er dog et Spørgsmaal, om det ikke vilde være rigtigt, at man bibeholdt det Skel, der nu en Gang er indført med Hensyn til denne Laanevirksomhed. Jeg skal ikke her komme ind paa en nærmere Udredning af, hvorledes Jydsk Grundejerkreditforening er opstaaet, men jeg vil ganske kort minde om, at denne Kreditforening blev oprettet for at kunne give Laan til saadanne Ejendomme, der ikke kunde faa Laan i nogen anden Kreditforening. Det var saadanne Ejendomme uden Jord, der ikke kunde faa Laan i Husmandskreditforeningerne, forsaavidt deres Vurderingssum var, saa vidt jeg husker, over 6 000 Kr., og de kunde i mange Tilfælde, hvor det ikke var i Købstæder, heller ikke faa Laan i Købstadkreditforeningerne; de var altsaa afskaarne fra at faa Laan i nogen som helst Kreditforening. Saa stiftede man Grundejerkreditforeningen, som skulde betjene netop den Art Ejendomme. Nu tror jeg ganske vist ikke, det er Husmandskreditforeningernes Hensigt — og det er da heller ikke deres Opgave — at gribe ind paa andre Kreditforeningers Omraade, lige saa lidt som jeg tror, man fra den Side kunde ønske at skabe uheldige Konkurrenceforhold; men hvis man nu gik til at ophæve det Skel, som blev sat i 1912, tror jeg dog, at man vilde gaa Grundejerkreditforeningen for nær; denne Grundejerkreditforening har dog sin ganske særlige Opgave lige saa vel som alle de andre Kreditforeninger. Gaar man op til en Vurderingsgrænse for Huse uden Jord til 20 000 Kr., tror jeg nok, man kommer helt udenfor det, der er Husmandskreditforeningernes Opgave. Derfor maa jeg udtale Haabet om, at det gennem de kommende Forhandlinger, og da ikke mindst i Udvalget, maa lykkes at bevare dette